

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Matejki 48/49, 60-769 Poznań

marzec 2004

W dniu 10.03.2004 w Pałacu Prezydenckim w Warszawie Kapituła Medalu im. Władysława Orlicza wręczyła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Panu Aleksandrowi Kwaśniewskiemu Medal w podziękowaniu za objęcie patronatu honorowego nad *The Władysław Orlicz Centenary Conference and Function Spaces*, która odbyła się na naszym Wydziale w dniach 21–25.07.2003. Po ceremonii wręczenia miało miejsce spotkanie z Prezydentem, w czasie którego dyskutowano na następujące tematy: matematyka a nauka, młodzież i jej kształcenie, związki z Europejskim Towarzystwem Matematycznym.

* * * * *

W dniu 17.02.2004 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Małgorzaty Rękoś, słuchaczki Studium Doktoranckiego Matematyki przy naszym Wydziale. Tytuł rozprawy brzmiał: „Zespolone formuły dokładne związane z funkcją Eulera”. Jej promotorem była prof. dr hab. Krystyna Bartz, a recenzentami dr hab. Alfred Czogała (Instytut Matematyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) i prof. dr hab. Kazimierz Wiertelak (UAM). W wyniku obrony komisja postanowiła wystąpić do Rady Wydziału z wnioskiem o nadanie mgr M. Rękoś stopnia naukowego doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki.

* * * * *

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 12.03.2004 zaopiniowała pozytywnie wniosek o przyznanie zespołowi w składzie: prof. dr hab. Grzegorz Banaszak, dr hab. Wojciech Gajda (Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej) oraz prof. dr hab. Piotr Krasoń (Instytut Matematyki Uniwersytetu Szczecińskiego) nagrody zespołowej Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

* * * * *

Rada Wydziału na tym samym posiedzeniu nadała mgr Małgorzacie Rękoś, słuchaczce Studium Doktoranckiego Matematyki przy naszym Wydziale stopień naukowy doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki.

* * * * *

Na posiedzeniu w dniu 12.03.2004 Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o przyznanie prof. drowi hab. Romanowi Murawskiemu Nagrody im. Tadeusza Kotarbińskiego.

* * * * *

Rada zaopiniowała także pozytywnie wniosek o przyznanie prof. drowi hab. Ireneuszowi Kubiacykowi Medalu Komisji Edukacji Narodowej.

* * * * *

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 12.03.2004 zaopiniowała pozytywnie projekt utworzenia Studium Doktoranckiego Informatyki przy naszym Wydziale.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada powołała komisję do doboru kandydatów na studia doktoranckie w następującym składzie: prof. dr hab. Henryk Hudzik (przewodniczący), prof. dr hab. Krystyna Katulska (zastępca przewodniczącego) oraz prof. dr hab. Krystyna Bartz, prof. dr hab. Ireneusz Kubiacyk, prof. dr hab. Marek Nawrocki, prof. dr hab. Andrzej Ruciński, prof. dr hab. Maciej Wygralak i prof. dr hab. Zygmunt Vetulani (członkowie).

★ ★ ★ ★ ★

Rada zatwierdziła indywidualany tok studiów Mateusza Mańkowskiego, studenta II roku matematyki (pod kierunkiem prof. dra hab. Mieczysława Mastyło).

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 12.03.2004 Rada Wydziału przyjęła rozliczenie budżetu za rok 2003.

★ ★ ★ ★ ★

Rada przyjęła także stanowisko wobec projektu ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” z dnia 22 stycznia 2004 roku.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Co właściwie w rozwiązywaniu zagadnień czy w pewnym dowodzie sprawia na nas wrażenie elegancji? [...] Harmonia różnych ich części, ich symetria i idealne zrównoważenie, słowem to, co wnosi do nich ład, co im nadaje spójność, a nam pozwala jasno się w nich rozeznąć. [...] Odczucie elegancji matematycznej nie jest niczym innym, jak zadowoleniem płynącym z jakiegoś dostosowania znalezionej rozwiązania do wymogów naszego umysłu.

H. Poincaré, *Science et méthode*

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Jerzy Jaworski z Zakładu Matematyki Dyskretnej uzyskał roczne stypendium Marie Curie na prowadzenie badań naukowych.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej przyznała stypendium drowi Maciejowi Radziejewskiemu z Zakładu Algebry i Teorii Liczb.

★ ★ ★ ★ ★

Dr Jolanta Grała z Zakładu Rachunku Prawdopodobieństwa i Statystyki Matematycznej została laureatką konkursu na najlepszy referat, który to konkurs odbył się w ramach 32. Szkoły Matematyki Poglądowej *Konstrukcje* (Grzegorzewice k/Warszawy, 23–27.01.2004).

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

150 lat temu (29.04.1854 w Nancy) urodził się Henri Poincaré (zmarł 17.07.1912 w Paryżu). Po ukończeniu szkoły średniej chciał studiować w Ecole Normale — nie zdał jednak egzaminu wstępnego. Zdał go natomiast — i to ze świetnym wynikiem — do Ecole Polytechnique, gdzie też studiował w latach 1873–1875. W roku 1875 przeniósł się do szkoły górniczej, którą ukończył w roku 1877 zostając inżynierem górnictwa. W roku 1879 uzyskał doktorat z matematyki — promotorem był G. Darboux. W tymże roku został profesorem analizy w Caen. W roku 1881 został profesorem nadzwyczajnym, a w 1885 profesorem zwyczajnym Sorbony w Paryżu. Od 1887 roku był członkiem Akademii Francuskiej.

Był jednym z najwybitniejszych i najbardziej uniwersalnych matematyków przelomu XIX i XX wieku. Opublikował około 250 prac oraz wiele prac popularno-naukowych. Zajmował się analizą zespoloną, topologią, równaniami różniczkowymi, równaniami różnicowymi, teorią potencjału, rachunkiem prawdopodobieństwa, termodynamiką, hydrodynamiką, optyką, kosmologią, mechaniką nieba. Podał dowód niesprzeczności geometrii nieeuklidesowej. W pracy ogłoszonej w roku 1906 stworzył, prawie równocześnie z Einsteinem, matematyczne podstawy szczególnej teorii względności. Napisał też dwie powieści (w latach 1879 i 1880) — obie niestety zaginęły. Zajmował się także filozofią nauki, zwłaszcza filozofią matematyki i filozofią fizyki. Reprezentował stanowisko apriorystyczne, był intuicjonistą i konstruktywistą, twórcą konwencjonalizmu (który znalazł wyraz zwłaszcza w jego poglądach na podstawy geometrii oraz w jego metodologii nauk empirycznych). Jego myśl powiązana jest silnie z myślą i koncepcjami I. Kanta.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Roman Murawki i dr Izabela Bondecka-Krzykowska brali udział w dniach 26–28.02.2004 w konferencji *Informatyka — badania i zastosowania* w Kazimierzu Dolnym.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Paweł Domański przybywał w dniach 8–14.03.2004 we Włoszech, gdzie monitorował realizację programu Sokrates na Uniwersytecie w Perugii oraz brał udział w *Functional Analysis Workshop* w Pizie.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Maria Korcz uczestniczyła w dniach 29.02–6.03.2004 w konferencji z dydaktyki matematyki w Augsburgu (Niemcy).

★ ★ ★ ★ ★

Dr hab. Tomasz Schoen uczestniczył w dniach 7–13.03.2004 w konferencji *Discrepancy Theory and Its Applications* w Oberwolfach (Niemcy).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Krystyna Katulska przebywała w dniach 8–12.3.2004 w Dortmundzie (Niemcy), gdzie uczestniczyła w *28th Annual Conference of the GFKI*.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Henryk Hudzik przebywał w dniach 22.02–3.03.2004 w Tajlandii w ramach współpracy naukowej.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 28.02–4.03.2004 gościem Zakładu Analizy Matematycznej był prof. Alexander Ya. Heemskii z Uniwersytetu Moskiewskiego (Rosja). Prof. Heemskii wygłosił w dniu 2.03.2004 wykład pt. „Homologically best Banach and quantized algebras”.

★ ★ ★ ★ ★

Notatka

CIEKAWOSTKI Z BERKELEY 1

Education is not preparation for life, it's life itself — *głosi napis na reklamówkach księgarni na terenie kampusu Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley. Uczelnia ta aktualnie prowadzi prawie 300 programów, kończących się uzyskaniem tytułu, na których studiuje ok. 33 tysiące studentów, którzy mogą wybierać spośród około 7000 kursów. Ponad 2,5 tys. z nich przebywa w Berkeley na stypendiach i wymianach międzynarodowych.*

Tym, co przyciąga do Berkeley jest nie tylko doskonała atmosfera do pracy i rozwoju, dostęp do imponującego księgozbioru zawierającego, obok podwójnych kompletów np. Annals of Mathematics, czy Lectures Notes in Mathematics także ... aktualną książkę telefoniczną Poznania, ale i kalifornijskie słońce, kosmopolityczne San Francisco i wreszcie Golden Gate w kolorze — jak podkreślają przewodniki — international orange.

Początki kampusu w Berkeley sięgają czasów „gorączki złota”. W 1849 r, kiedy powstał zarys Konstytucji Stanowej, nakazujący stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju i promocji nauki, moralności i rolnictwa, w Kalifornii mieszkało zaledwie kilka rodzin, z kilkorgiem dzieci, które miałyby podjąć naukę. Jednakże już wtedy uważano, że tym, co Kalifornia może przekazać przyszłym pokoleniom jest nie tylko złoto.

Uniwersytet powstał w wyniku połączenia dwóch szkół: prywatnego College of California oraz Agriculture, Mining, and Mechanical Arts College. Pierwsza z tych szkół założona została w 1855 r. w Oakland i wzorowana była na uczelniach Yale i Harvard. Program szkoły kalifornijskiej został jednak rozszerzony o naukę języków, zarówno współczesnych, jak i starożytnych, historii, matematyki i geografii. Druga z nich stworzona została, by kształcić w zakresie uprawy roli, zastosowania i obsługi maszyn rolniczych i ... taktyk

militarnych. We wrześniu 1873 r. uczelnia oficjalnie przeniosła się do Berkeley. Wówczas na uniwersytecie studiowało 191 studentów.

Teren uczelni, zaprojektowany przez Emile Bénard z Paryża, to obszerny park, zróżnicowany pod względem ukształtowania terenu. Wraz z rozwojem uczelni konieczne stało się budowanie dodatkowych obiektów i tym samym teren parku stawał się coraz bardziej okrojony. Jednakże cały czas starano się zachować dotychczasową harmonię układu przyrody i budynków. Trwająca aktualnie budowa kolejnego obiektu wydziału biologii poprzedzona była wielkimi dyskusjami na temat konsekwencji tej inwestycji dla otoczenia. Przedmiotem dyskusji były przy tym nie tylko wrażenia estetyczne studentów i pracowników uczelni, ale także warunki życia wiewiórek, których w Berkeley jest nie mniej niż studentów.

Najsłynniejszym miejscem studenckich spotkań i wieców jest Sather Gate — uczelnia szczybi się bowiem długą tradycją politycznego zaangażowania o raczej lewicowym nastawieniu. Z drugiej strony w gronie jej najbardziej szczodrych sponsorów znajduje się od lat rodzina Hearstów w tym słynny i kontrowersyjny magnat prasowy W. R. Hearst, którego życie stało się kanwą filmu O. Wellsa "Obywatel Kane". Dodajmy, że mieli oni także swój udział w założeniu Mathematical Science Institute w Berkeley.

Wydział Matematyki mieści się w Evans Hall, a dokładnie na czterech górnych piętrach tego budynku. Na niższych kondygnacjach swoje pomieszczenia mają natomiast: informatyka, statystyka i fizyka, zaś na parterze mieści się doskonała biblioteka matematyczna. Ciekawostką wydziałową są konkursy dla studentów, m. in. William Lowell Putnam Mathematical Competition. Wydział sponsoruje także drużyny biorące udział w corocznym Mathematical Contest in Modelling.

Organizacja roku akademickiego w UC Berkeley różni się istotnie od polskiego. Pierwszy semestr rozpoczyna się już w połowie sierpnia i trwa do połowy grudnia. W tygodniu poprzedzającym święta bożonarodzeniowe trwa sesja egzaminacyjna, a kolejny semestr zaczyna się dopiero w połowie stycznia. Zajęcia w letnim semestrze trwają prawie do końca maja, po czym następuje letnia sesja egzaminacyjna. W czasie wakacji letnich zarówno campus, jak i całe Berkeley istotnie pustoszeje, niemniej na miejscu pozostają doktoranci Wydziału Matematyki, których stypendium zobowiązuje do spędzenia części lata z matematyką.

Mgr Michał Jasiczak

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@math.amu.edu.pl)

<http://www.wmid.amu.edu.pl>